

zvláštním zákonným ustanovením. O takový případ tu nejde, a neuznal-li soud za nutné prováděti výslech osob přezvědných za přítomnosti rekurenta, nezaložil tím zmatečnost řízení.

Čís. 12465.

Povinnost k placení kupní ceny zboží (vody) nastává již odběrem zboží a není závislá na vystavení účtu. Dodáním zboží počíná také běžeti promlčecí lhůta pro nárok na zaplacení kupní ceny.

(Rozh. ze dne 24. března 1933, Rv I 2222/31.)

Žalující obec dodávala žalovanému vodu na stavbu budovy do 31. srpna 1925. Koncem listopadu 1925 zaslala žalobkyně žalovanému účet za dodanou vodu. Žalobu o zaplacení kupní ceny za vodu zadala žalobkyně na soudě dne 20. listopadu 1928. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolací soud právě tak jako první soud považuje žalobní nárok za promlčený. Skutkové zjištění, že se dodávání stavební vody skončilo koncem roku 1924 po případě nejpozději před 31. srpnem 1925, od které doby platila se odebraná voda dle vodoměru, není odvolatelkou ani napadeno a odvolací soud je proto přejímá i pro rozhodnutí o odvolání. Lhůta promlčecí počíná běžeti od okamžiku, kdy nárok může býti uplatněn, to jest žalobou vymáhán, což z pravidla je od doby splatnosti, kde je však dáno na vůli věřitele, by splatnost způsobil nějakým svým aktem, počíná se běh promlčecí lhůty od doby, kdy splatnosti bylo lze docíliti (§ 1478 obč. zák. a Krčmář: Právo obligační — publikace Všehrdu — str. 115). To znamená v souzeném případě, že splatnosti pohledávky žalující strany mohlo býti docíleno vzhledem k uvedeným zjištěním již koncem roku 1924, nejpozději však před 31. srpnem 1925, od které doby běží tříletá promlčecí lhůta podle § 1486, čís. 1 obč. zák. a zák. čís. 47/1925. Žalující strana mohla totiž nejpozději koncem srpna 1925 podati účet na odebranou vodu (výpočet opírá se o kubaturu staviva) a tím způsobiti splatnost pohledávky. Podání účtu až koncem listopadu 1925 nemá vliv na běh promlčecí lhůty, která již šla od konce srpna 1925, žaloba podaná až 20. listopadu 1928 byla podána již po promlčení a nemůže míti úspěch, ano promlčení bylo žalovanou stranou namítáno (§ 1501 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelka vytýká nesprávné právní posouzení v otázce, kdy počala běžeti promlčecí lhůta. Míni, že počala běžeti teprve vydáním účtu na odebranou vodu a nikoli dnem ukončení odběru vody. Její názor není však správný. Jde o dodávání vody, tedy o koupi. Podle § 1062 obč. zák. je kupitel povinen převzít věc hned nebo ve vymíněnou dobu a ihned hotově zaplatiti. Povinnost k placení nastává tedy odběrem a není závislá na vystavení účtu. Podle § 1478 obč. zák. zaniká právo, jež

o sobě mohlo býti vykonáno, nevykonáním jeho po dobu promlčecí. K tomu, by zaplacení dodané vody mohlo býti žádáno a o ně žalováno, nebylo třeba vystavení účtu. Ten je jen oznámením pohledávky a skutečným požádáním o zaplacení, když se vystavuje po odběru. Ale zaplacení kupní ceny může býti žádáno hned po dodání a mohlo tedy o sobě již hned po dodání vody právo na zaplacení kupní ceny za ni býti vykonáno. Ano je zjištěno, že voda byla dodána v roce 1924 a nejpozději do 31. srpna 1925, nebylo vykonáno právo v tříleté promlčecí době § 1486 obč. zákona, ana žaloba byla podána teprve 20. listopadu 1928. V té době bylo již promlčení dokonáno. Že šlo o dodávku dle § 1486 č. 1 obč. zák., o tom nebylo ani sporu. Odvolávání se na předpis § 1489 obč. zák. není případné, ježto nejde o náhradu škody.

Čís. 12466.

Ručení dráhy.

Jde o příhodu v dopravě, vyvěsí-li se bezpečnostní řetěz a následkem toho jest cestující v zatáčce vymrštěn odstředivou silou z vozu. Vysmeknutí se bezpečnostního řetězu ze skoby není neodvratitelnou náhodou.

Pokud jest trhnutí vozu, jež mělo v zápětí vymrštění cestujícího z plošiny, příhodou v dopravě. Rychlejší jízda motorového vozu večer, třebas se děla pravidelně, jest odchylkou od normy, která předpokládá takový způsob dopravy, který neohrožuje bezpečnost cestujících.

(Rozh. ze dne 24. března 1933, Rv I 31/32.)

Otec nezletilého žalobce byl vymrštěn ze zadní plošiny vozu elektrické dráhy a pádem se usmrtil. Žalobní nárok na náhradu škody proti dráze byl o b ě m a n i ž š í m i s o u d y uznán důvodem po právu. O d v o l a c í s o u d spatřoval příhodu v dopravě jednak v tom, že nebyl na zadní plošině zavěšen bezpečnostní řetěz, jednak v tom, že vůz sebou v zatáčce prudce trhl. V tomto směru uvedl v d ů v o d e c h: Obvyčejné trhnutí vozem, které o sobě patří k povaze elektrického provozu, nelze považovati za odchylku od pravidla. Avšak, je-li při vyjíždění do oblouku, kde jest nařízena opatrná jízda, trhání vozu tak prudké, že cestující ve voze jeden na druhého naráží, jsou-li při trhnutí cestující, který stojí na zadní plošině a pravou rukou se drží držadla na voze připevněného a druhý, který celou levou stranou těla jest opřen o vůz, přes toto držení a opěry trhnutím vozu vymrštěni ven a při tom jeden z nich dopadá až na stojan, který se dle situačního plánu při místním ohledání nenalézá u kolejí, nýbrž dále od nich, a jehož spodní část byla potřísněna krví, jest zřejmo, že takové trhnutí vozem není obvyklým, nýbrž něčím mimořádným, což nesouhlasí s opatrnou jízdou, jak jest předepsána čl. 11 al 3 předpisů a jest takové trhnutí považovati za odchylku od pravidla, za kterou dráha zodpovídá.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.